

Uchwała nr 97/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 11 września 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr XXXVII/192/2013 Rady Gminy Marciszów
z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia od opłaty za gospodarowanie
odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały nr XXXVII/192/2013 Rady Gminy Marciszów z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi — wobec istotnego naruszenia art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Marciszów nr XXXVII/192/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu — Zespołu w Jeleniej Górze — 13 sierpnia 2013 roku.

Jako podstawę prawną uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594) oraz art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.), zwanej dalej „u.p.cz.”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

W § 1 badanej uchwały Rada Gminy Marciszów postanowiła o zwolnieniu z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstałymi na terenie nieruchomości zamieszkiwanych przez rodziny wielodzietne, wychowujące więcej niż dwoje dzieci w wieku do 18 roku życia lub do ukończenia 24 roku życia w przypadku kontynuowania dalszej nauki, trzeciego dziecka i kolejnego w danej rodzinie.

Ponadto w § 2 Rada Gminy wprowadziła zapis, z którego wynika, że „zwolnień dokonuje się na podstawie przedłożonych dokumentów oraz informacji zawartych w oświadczeniu stanowiącym załącznik do deklaracji, w tym:

- 1) podanie imienia, nazwiska oraz daty urodzenia dla dziecka do 18 roku życia,
- 2) podanie imienia, nazwiska, daty urodzenia wraz z dołączeniem aktualnego dokumentu, potwierdzającego kontynuację dalszej nauki, dla dziecka do 24 roku życia”.

Powołany zapis uchwały w sposób istotny narusza art. 6k ust. 4 u.p.cz. W myśl tego przepisu rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust. 1 i 2, może różnicować stawki opłat, wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1, spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat.

Powołany zapis w § 1 przedmiotowej uchwały w sposób istotny narusza art. 6k ust. 4 u.p.cz. W myśl tego przepisu rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust. 1 i 2, może różnicować stawki opłat, wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty

dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1, spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Z kolei zgodnie z art. 6j ust. 2a u.p.cz. rada gminy może zróżnicować stawki opłaty w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy.

W przypadku wprowadzenia zwolnień przedmiotowych art. 6k ust. 4 u.p.cz. należy czytać łącznie z art. 6j ust. 2a u.p.cz., który umożliwia organom stanowiącym gmin różnicować stawki opłaty w zależności m.in. od liczby mieszkańców. Ustawa nie przewiduje jednak różnicowania stawek w zależności od wieku mieszkańców nieruchomości, ich sytuacji prawnej lub majątkowej, czy innych cech wyróżniających mieszkańców danej nieruchomości spośród ogółu mieszkańców gminy (np. dzieci lub osoby dorosłe). Ustawa nie przewiduje również zwolnień o charakterze podmiotowym.

W ocenie Kolegium Rada Gminy Marciszów wprowadzając zwolnienie od naliczenia stawki na trzecie i każde kolejne dziecko do czasu ukończenia przez nie 18 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku kontynuowania nauki, które jest zwolnieniem podmiotowym, naruszyła przepis art. 6k ust. 4 u.p.cz., dopuszczający możliwość wprowadzania jedynie zwolnień przedmiotowych.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny, z art. 7 Konstytucji wynika „obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi przepisami kompetencyjnymi”, co oznacza nakaz „interpretacji przepisów kompetencyjnych w sposób ścisły i z odrzuceniem w odniesieniu do organów władzy publicznej zasady: co nie jest zakazane, jest dozwolone” (wyrok z dnia 27 maja 2002 r. sygn. akt K.20/01, OTK-A 2002/3/34). W myśl art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego mogą ustanawiać akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. W związku z powyższym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzać w akcie prawa miejscowego zapisów wykraczających poza granice upoważnienia ustawowego. W ocenie Kolegium zwolnienie z opłaty, wprowadzone w § 1 przedmiotowej uchwały, odnosi się do osób zamieszkujących nieruchomość i nie ma charakteru zwolnienia przedmiotowego, a tylko takie może wprowadzić organ stanowiący na podstawie upoważnienia zawartego w art. 6k ust. 4 u.p.cz.

Kolegium wskazuje także, że zwolnienia przedmiotowe wprowadzone na podstawie art. 6k ust. 4 u.p.cz. obowiązują z mocy prawa. Oznacza to, że właściciel nieruchomości nabywa prawo do takiego zwolnienia ustanowionego przez radę — bez konieczności przedkładania dokumentów oraz informacji zawartych w oświadczeniu stanowiącym załącznik do deklaracji.

Uwzględniając powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Marciszów przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus